

Nr 78

Av herr **Andersson** i Örebro **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Efterutbildning inom justitiedepartementets verksamhetsområde.

(Lika lydande med motion nr 68 i Första kammaren)

Genom nämndemannainstitutionen vid våra underrätter har svenskt rättsväsendet tillförsäkrats ett lekmannainflytande av stort värde.

Även om nämndemännen för att fylla sin funktion inte behöver någon speciell utbildning, har dock på många håll nämndemännen själva av intresse för uppgiften sökt vidga sina insikter i hur det svenska rättsväsendet fungerar. Detta intresse har tagit sig uttryck i bildandet av nämndemannaföreningar, anordnande av föreläsningar och konferenser samt studieresor till anstalter inom kriminalvården och andra institutioner för rehabilitering. Nämndemännen har på detta sätt kunnat skaffa sig dels en orientering om svenskt rättsväsende och den anda som präglar vår lagstiftning, dels också en inblick i de verkningar olika brottspåföljder får för kriminalvårdens klientel. En sådan verksamhet bland nämndemännen måste anses vara till gagn då det gäller att ge lekmannainflytandet i vårt rättsväsende ett sakligt och meningsfullt innehåll.

Nämndemannaföreningarna i städer med rådhusrätt har tidigare för sin verksamhet kunnat påräkna visst ekonomiskt stöd från rätten. Sålunda har varje år bidrag kunnat erhållas för dagersättning och resor för nämndemän i samband med anordnandet av studiebesök eller konferens. Genom rådhusrätternas förstatligande har denna möjlighet till ekonomiskt bistånd försvunnit. Det finns inte längre möjlighet för nämndemän att vid något tillfälle erhålla bidrag till studieresa eller deltagande i kurs. Varje sådan aktivitet får den intresserade nämndemannen bekosta helt av egna medel.

Förstatligandet av rådhusrätterna bör inte medföra att denna givande verksamhet bland nämndemännen brytes. Det torde tvärtom vara angeläget att sådana intressen, som otvivelaktigt är till nytta för lekmannainflytandet i rätten, lämnas stöd och uppmuntran. Några stora summor torde inte erfordras för detta ändamål, utan mycket bör kunna göras för att fullfölja och utbygga denna verksamhet, som redan påbörjats, genom att rätt blygsamma belopp ställes till hovrätternas förfogande för ändamålet.

Frågan om ekonomiskt stöd till nämndemannaföreningarnas verksamhet har vid flera tillfällen varit föremål för motioner i riksdagen. I statsutskot-

tets utlåtande nr 2 år 1967 uttalade utskottet i sitt yttrande över motionerna I: 288 och II: 355: "Något särskilt ekonomiskt stöd av statsmedel till nämndemäns studieverksamhet finns ej. Utskottet förutsätter — i huvudsaklig överensstämmelse med vad utskottet tidigare uttalat i liknande sammanhang (SU 1962:2, s. 18 och SU 1963:2, s. 13) — att Kungl. Maj:t tar erforderliga initiativ i den mån särskild informationsverksamhet för nämndemännen bedöms böra ske. Utskottet vill framhålla värdet av att nämndemännen bl. a. genom anstaltsbesök bibringas kännedom om olika påföljders innebörd."

I årets statsverksproposition begäres under andra huvudtiteln punkt A 10 Efterutbildning inom justitiedepartementets verksamhetsområde ett reservationsanslag på 500 000 kr. På anslaget finns tidigare en reservation på 313 292 kr.

Från anslaget bestrids kostnader för kurser och annan upplysningsverksamhet för personal inom justitiedepartementets verksamhetsområde. Även om kursverksamheten för andra ändamål såsom anföres i statsverkspropositionen kommer att avsevärt utvidgas, torde det begärda anslaget vara tillräckligt för att därav skall kunna utgå bidrag även till nämndemanna-föreningarnas kurs- och upplysningsverksamhet.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte giva till känna vad i motionen anförts beträffande anslaget under andra huvudtiteln punkt A 10 Efterutbildning inom justitiedepartementets verksamhetsområde.

Stockholm den 21 januari 1969

Sven G. Andersson (fp)
i Örebro

Marta Lindberg (s)

Erik Larsson (cp)
i Norderön

Karin Wetterström (m)